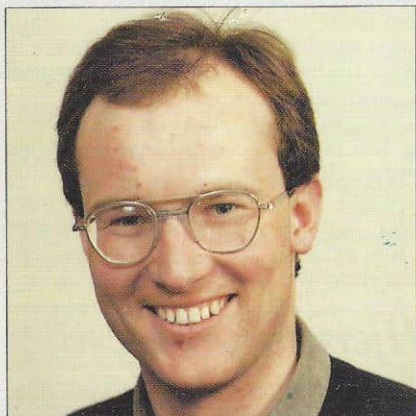

Siemens-ingeniør omkom i Bolivia

Siemens

Nr. 5 - Torsdag 16. august 1990

I dag: Nye AnSalg-tilbud side 13!

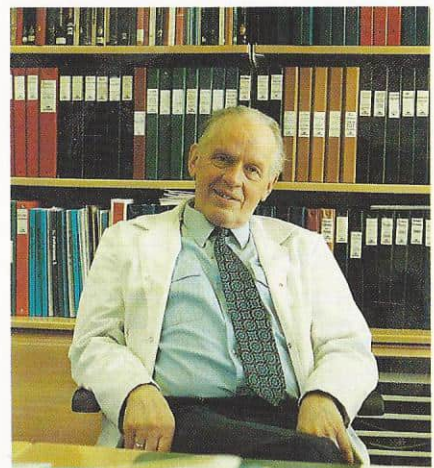
29 år gamle Helge Martens, sivilingeniør og medarbeider i utviklingsavdelingen i Seksjon Teleteknikk i Siemens på Linderud, omkom i en klatreulykke i Bolivia den 8. juli. Sammen med tre andre klatrere, tilbrakte han ferien i Andesfjellene, hvor de hadde satt seg som mål å bestige en rekke høye topper. Helge Martens omkom ved at han ble tatt av et uventet isras etter en forsering av en isbre. Det blir understreket at ulykken ikke skjedde på grunn av uforsiktighet eller dumdristighet, og alle fire som var med på ekspedisjonen var erfarne klatrere. Tragedien skjedde ved fjelltoppen Il-lampu, på 5600 meters høyde.

Vår nye organisasjon

Organisasjonsutvalgets sekretær Arne Nesheim opplyser:

- Umiddelbart etter 1.10.90 vil det bli sendt ut organisasjonsskriv (inkl. org.kart) for samtlige divisjoner inkl. fabrikkene, økonomiapparatet og sentralavdelingene.
- Primo oktober '90 vil det også foreligge en komplett ny organisasjonshåndbok ("Vår Organisasjon") som fordeles til alle ansatte.

- På dette tidspunkt vil det også foreligge presentasjonsmateriell for ny organisasjon beregnet på eksternt bruk.
- Vi ønsker å informere AMU/BU om siste status/endelig ny org. i samtidige møter i Oslo, Bergen og Trondheim en gang i tidsrommet 20. - 30.9.90.
- I perioden frem mot 30.9 vil det bli sendt ut en god del separate skriv som informerer om utnevnelser o.lign. Likeledes vil det skje en god del løpende info-virksomhet i den enkelte divisjon.

Odd Todnem er et navn som har markert seg sterkt i utviklingen av elektrisk romoppvarming i Norge.

"En høyt ansett fagmann både her i landet og internasjonalt," skriver Aage Amundsen om ham i et intervju på sidene 8-9.

Glasstaket på plass

Om sommeren er vi vant til redusert bemanning og dermed redusert aktivitet på Linderud. Vi som sitter i Forum-bygget med utsikt til byggeplassen på det nye Sentralbygget, har bivalet en helt annen hverdag for byggearbeiderne. Her har det ikke vært snakk om redusert bemanning under ferie-avviklingen.

Hele tiden har lastebiler, gravemaskiner, betongbiler, samt alskens remedier som betongsager, betongblandere og ikke minst betongdragere, dominert utsikten. Sistnevnte lå i store stabler og ventet på å bli plassert med kran, slik at vi nå kan se at det blir flere etasjer i bygget.

Glasstakene, som er en viktig del av det som skal bli Vinterhaven, er også på plass, som vi kan se av bildet.

Byggeleder Lars Bjerkelund, (t.h.) sammen med driftssjef Per Svenkerud.

Helge Martens

Helges tur til Bolivia hadde vi hørt om lenge. Planleggingen hadde jo foregått en stund, og ferien hans startet i midten av juni. Vi, hans arbeidskolleger ønsket ham lykke til på turen sammen med de tre klatrekameratene. De skulle klatre i Andesfjellene i Bolivia og bestige noen av de høyeste toppene der. I slutten av juni får vi kort fra La Paz hvor Helge forteller at de allerede har vært på den første toppen, stemningen er på topp, og de er i ferd med å forberede seg for neste topp. På morgenen den 11. juli kommer så beskeden om at Helge er omkommet i en klatreulykke i fjellene i Bolivia. Han ble rammet av en isblokk som løsnet idet de var i ferd med å forsere et breparti i et klatre teknisk relativt enkelt område. Det var med sorg og sjokk vi mottok meldingen, det syntes uvirkelig at vi ikke lenger skulle få gleden av å være sammen med Helge.

Helge Martens ble bare 29 år. Bergen var hans fødested og det var også der han vokste opp. Han ble ansatt i utviklingsavdelingen Tele/Transmisjon i begynnelsen av 1986, rett etter at utdannelsen ved NTH i Trondheim var fullført. Han arbeidet her et halvt år før ferden gikk videre til Siemens AG i München for opplæring i tilsvarende utviklingslaboratorium der. Der var han i 2 år, og returnerte til Oslo igjen julen 1988. Siden den tid har Helge hatt sin arbeidsplass her hos oss i Oslo, nå sist som delprosjektleder på et samarbeidsprosjekt med Siemens AG i utvikling av en komponent til et fiberoptisk transmisjonssystem.

Vi vil alltid huske Helge som den trivelige og glade gutten. Han var med sin personlige utstråling og likefremme væremåte med på å spre glede i hverdagen. Det var disse egenskapene som gjorde at han fort fant seg til rette hos oss, og gjorde at han også ble kjent utenfor den nærmeste kretsen som en det var lett å samarbeide med. Vi vil også huske Helge i arbeids-sammenheng som flink, samvittighetsfull og systematisk. Dette preget også den tiden han var i München, og det var derfor uproblematisk å overlate ham prosjektledelsen, og ikke minst kontakten med

München på dette for oss viktige prosjektet.

Helges liv som fjellklatrer kjente vi mindre til, bortsett fra at vi visste at han stadig var på farten. Og selvsagt ble tiden i München godt utnyttet i så måte til ekspedisjoner i Alpene. Sommeren for to år siden gikk ferden til Peru, og det var vel opplevelsene da som tente gnisten til Bolivia-turen i år. Vi forstod på Helge at det først og fremst ikke var spenningen ved fjellklatringen som drev ham, men natur-opplevelsene og vennskapet i klatremiljøet. Vi skjønnte også at han satte sikkerheten i høysetet. Han var klar over farene og tok sine forholdsregler deretter. Nå skulle han allikevel omkomme i en klatreulykke. Det er jo alltid risiko forbundet med klatring, men i dette tilfellet synes det som

om uhellet skjedde fordi gutten var på feil sted til feil tid.

Våre tanker går også til Helges familie i Bergen, til hans foreldre, bror og søster som noen av oss ble kjent med i denne tunge stunden. Det gleder å konstatere at Helge må ha hatt en fin oppvekst i et godt og trygt miljø.

Det gjør vondt å miste en nær kollega, og han etterlater seg et tomrom. Vi vil minnes Helge som han var, en positiv og glad gutt. Vi lyser fred over hans minne.

Eivind Kragens

Hjertelig takk

for oppmerksomheten ved min kjære mann Per Erling Møllers bortgang.

Reidun Møller, S/O

for all vennlig deltakelse ved min kjære mann Egil G. Thømtes bortgang.

Helga Thømte

til firmaledelsen for en god arbeidsplass gjennom 43 år, og kolleger og medarbeidere ellers, for godt kameratskap og samarbeid i disse år. Jeg ønsker firmaet og dere alle fremgang og bedre tider enn de vi opplever akkurat nå.

Harald Midtsand, S/T

til direksjonen og kolleger for fine blomster og gave ved min fratreiden i Siemens A/S.

Ingeborg Graver, S/O

til firmaledelse og venner for oppmerksomheten i forbindelse med min fratreiden i firmaet. Knut Gerhardsen, S/T til direksjon og firmaets ledelse i Trondheim for gaver og oppmerksomhet i anledning mitt 25-års jubileum.

Rolf Kåsbøl, S/T

til firmaets ledelse, samt kolleger og venner i regionen og avdelinger for gaver og oppmerksomhet i forbindelse med mitt 25-års jubileum i firmaet.

Kåre Engen, S/T

til direksjon, RØ-ledelsen, kolleger og venner for gaver og hilsninger i anledning mitt 25-års jubileum. John Tverberg, S/O til direksjonen, kolleger og pensjonistforeningen for de vakre blomstene til min 70-års dag.

Rolf Elvenes, S/O

til direksjon, kolleger og venner for vakre blomster og gaver til min 60-års dag.

Per Schiøth, S/O

til direksjon og kolleger for oppmerksomheten i anledning min 60-års dag.

Trygve Snekvik, S/T

til firmaledelsen og kolleger for oppmerksomhet på min 50-års dag.

Kari Tølfesen, S/O

til ledelse, kolleger og montørklubben for oppmerksomhet på min 50-års dag.

Hans Rønning, S/T

til direksjonen og kolleger for blomster og gaver i forbindelse med min 50-års dag.

Elisabeth Weum, S/O

til kolleger for blomster i anledning min 50-års dag.

Odd Pahr, S/B.

til alle for hyggelig oppmerksomhet ved min 50-års dag.

Sverre Høybakk, S/T

for all oppmerksomhet i anledning min 50-års dag.

Arne Grothning, S/Skien

Jubilanter

40-års jubileum

28.08. Tore Jensen, S/O
13.09. Håkon Pedersen, S/T
25.09. Arne Pedersen, S/O

25-års jubileum

16.08. Sverre Haugan, S/O
26.08. Sverre Høybakk, S/T
30.08. Per Moen, S/T
30.08. Ann-Mari Larsson, S/T
01.09. Erik A.J. Karlsson, S/T
08.09. Per Sandstad, S/T
09.09. Trygve Jan Snekvik, S/T
09.09. Gunnar Rønne, S/T
13.09. Trond Bertelsen, S/T
15.09. Mikal K. Digre, S/T
16.09. Johan Haugan, S/T
20.09. Olav Gjesdal, S/B
20.09. Trygve Tangen, S/B
27.09. Anni Lore Mohn, S/O

90 år

26.08. Peder Bjerknes, Oslo

75 år

31.08. Odd Eriksen, Oslo
24.09. Arnfinn Haugnes, Trondheim
30.09. Charles Stiles, Trondheim

70 år

31.08. Solveig Ugstad, Oslo
14.09. Trygve Larsen, Oslo

67 år

04.09. Lauritz Flaaseth, S/O
19.09. Alf Waagene, S/O

60 år

29.08. Målfrid Hansen, S/T
30.08. Knut Petersen, S/T
14.09. Bjørn Refseth, S/T
18.09. Oddvar Stenberg, S/T

50 år

30.08. Hans Jacob Eggehagen, S/O
04.09. Lars Gjerde, S/B
10.09. Kåre Inge Løvvik, S/O
19.09. Svein Dahl, S/Mosjøen
24.09. Tor Fjeld, S/O

Per Erling Møller

I sommer fikk vi den triste melding at Per Erling Møller var gått bort. Vi som hadde gleden av å arbeide sammen med ham i flere år lærte ham å kjenne som en grei og liketil kollega som aldri sa nei til å gjøre andre en tjeneste når det trengtes. Han ble ansatt i 1940, og hans lange tjenestetid i Siemens bragte ham i kontakt med mange mennesker som satte stor pris på hans fagkunnskap og dyktighet.

En av våre solide medarbeidere har forlatt oss. Vi har mistet en venn og våre tanker går til hans kjære Reidun og barna som har mistet en ektemann og far. Vi lyser fred over hans minne.

Per Holmboe

Fortsatt i live etter EWSD

Tekst: Tor Cederkvist

Som kjent ble det Ericsson Telecom som stakk av med den store kontrakten på offentlige digitale telefonsentraler til Televerket.

Det har vært satset mye på dette oppdraget, arbeidsinnsatsen og entusiasmen som våre prosjektdeltakere har lagt for dagen er imponerende. Det faller derfor naturlig å spørre prosjektansvarlig Arne Besseberg om man nå er like langt nede som italienerne var etter fotball-VM?

-Vi er slått ut, men ikke slått ned, sier Besseberg. -Sammen med våre kolleger i München kjempet vi en kamp for å vinne. Med Televerkets valg av Ericsson, har vi i Norge den samme situasjonen på dette markedet som vi har hatt de siste 40-50 årene. Eller, for å sitere toppsjefen på svitsjing i Siemens: "Vi har ikke tapt et marked, men vi har heller ikke vunnet et nytt".

-Hva mener du var hovedgrunnen til at vi falt ut?

-Ifølge Televerket vant Ericsson bl.a. på en klar prismargin, forøvrig det samme som skjedde i Danmark for noen måneder siden. Televerket har med dette sannsynligvis en av verdens laveste priser på denne type utstyr i dag.

-Er Televerkets beslutning endelig?

-Televerkets styre har tatt en enstemmig

Arne Besseberg: - "Vi aksepterer fullt ut Televerkets beslutning, men vi vil være med i det politiske løp"

beslutning som er endelig og som vi aksepterer. Det er imidlertid en rekke signaler som tyder på at saken også får en politisk behandling, og denne fasen vil vi selvfølgelig følge nøye opp.

-Det er altså ikke et utslag av "dårlig taper"-mentalitet når Siemens nå har foreslått en tredeling av kontrakten?

-På ingen måte. Vi har understreket at Siemens fullt ut aksepterer beslutningen i Televerkets styre. Men hvis industripoliti-

ske vurderinger blir trukket inn for å omgjøre denne beslutningen, ønsker vi å være med som fullverdig partner.

-Hva vil nå skje med vår virksomhet på telekommunikasjonssiden?

-Det er og vil bli en rekke muligheter til fortsatt å bygge opp en forretning på dette området. Svitsjingkontrakten hadde gitt oss et stort volum på kort tid - et "digitalt sprang". Nå vil en volumøkning måtte skje på mer tradisjonelt vis.

Eksempler?

-Våre aktiviteter mot Televerket og Forsvaret på transmisjonssiden er fortsatt svært viktig, og de er i en kontinuerlig utvikling. På grunn av et stagnerende innenlandsmarked orienterer vi disse aktivitetene stadig mer mot eksport, og vi eksporterer nå for like mye som vi selger for i Norge. Gjennom Siemens AG har vi også her våre første napp i Øst-Europa.

Videre vil det bli en rekke muligheter både innen offentlige og private nett når det gjelder f.eks. pakkesvitsjing og cross-connect. Nettkomponenter innenfor intelligente nett (IN), bredbånds ISDN, applikasjonsutvikling innenfor ISDN og IN. Hertil kommer anvendelse av IT/telekommunikasjon innenfor mer utradisjonelle felter som veivesenet og helsevesenet. Vi har et godt team og vi jobber for å vokse samtidig som vi beholder vår lønnsomhet, sier Besseberg.

Norge best tjent med en tredeling, mener Siemens

Siemens har presentert et forslag til løsning som innebærer at kontrakten tredelles mellom Ericsson, Alcatel-STK og Siemens. Bedriften mener dette samlet vil styrke norsk kompetanse på området og dessuten ha gunstige ringvirkninger ved at flere underleverandører, små og mellomstore bedrifter, trekkes med.

Vi synes utspillet fra Siemens er interessant og absolutt bør være med i den videre politiske behandling av saken, skriver "Arbeiderbladet" redaksjonelt om vårt forslag om deling av den store kontrakten med Televerket om nye digitale telefonsentraler. - Andre media er mer reserverte, men i alle tilfeller er det åpent for en interessant industripolitisk debatt.

I sitt nye innspill understreker Siemens at vi representerer Vest-Tysklands største industripartner i Norge og det næringspolitiske miljø bør være klar over det potensiale som i denne forbindelse vil kunne utløses, f.eks.:

Faksimile fra Arbeiderbladet

19 AUG 8. AUGUST 1990

Del telekontrakten

Siemens A/S, en av de tre konkurrentene om Televerkets milliardkontrakt, kommer nå på banen og håper på en politisk behandling av saken. De håper på en tredeling av kontrakten.

- Siemens er i en gunstig posisjon for å bygge strategiske allianser overfor nyåpnede østeuropeiske markeder og vil derigjennom kunne understøtte norske eksportutspill.
- Siemens er beredt til å etablere et nytt kompetansesentrum i Oslo for utvikling av telekommunikasjonsprodukter for verdensmarkedet.
- For Norges forbindelse med Eftrenger landet en bredest mulig næringspolitisk kontaktflate. En av de viktigste veier går her gjennom Vest-Tyskland.

Siemens A/S understreker igjen at det valg som Televerket har gjort, og som er basert på teknisk/økonomiske vurderinger, er en avgjørelse som selskapet fullt ut bøyer seg for og aksepterer. Hva som næringspolitisk sett er best for landet kan imidlertid være en helt annen sak, og ved en fornyet behandling av telefonsentralkontrakten basert på slike kriterier, vil Norge med stor sannsynlighet være best tjent med en tredeling.

Bomringprosjektet har fått hus i Forum

Tekst: Tor Cederkvist

Mange vil ha lagt merke til at det er dårlig med møterom på Linderud for tiden. Snorreprosjektet har i lengre tid belagt store deler av F3, og nå har Bomringprosjektet lagt beslag på ca. 30 arbeidsplasser i det resterende arealet.

Vi spør prosjektlederen, Bjørn Haukaas, hva grunnen er til denne økede aktiviteten i en så sen fase av prosjektet?

- Årsaken er at mens medarbeidere fra våre underleverandører tidligere satt i sine respektive firmaer, er de nå samlet til ett team her på Linderud. I dette teamet inngår også kundens konsulanter og en del innleid hjelp.

- Dere har problemer?

- Prosjektet er noe forsinket, som det vil være kjent fra media er oppstartstermin satt til første desember. Vi fant det derfor riktig å effektivisere arbeidet ved å samle ressursene på ett sted.

- De fleste forbinder naturlig nok bomringprosjektet med den lille brikken som skal festes i bilvinduet, og med det som skjer ute på selve bomstasjonene. Er det her vanskelighetene oppstår, eller er det i det bakkenforliggende datasystemet?

- Brikken og avlesningssystemet som skal identifisere kjøretøyene ute i stasjonene har vi kontroll over. Forsinkelsen ligger i baksystemet, som er et stort og relativt komplisert datasystem.

- Hva er oppgavene til dette baksystemet?

- Baksystemet inneholder bl.a. opplysninger knyttet til det enkelte abonne-

ment, avregningsrutiner, innbetalinger, fakturering, reskontro, hovedbok, innkrevning av straffegebyr, post/bankgiro, statistikker, alarmer og meldinger, online kommunikasjon med alle bommene osv. I et slikt system er det nesten bare fantasien som setter grenser for hvilke funksjoner man kan ønske seg.

- Og appetitten øker etter hvert som man spiser?

- Det er klart at det er fristende å ta med seg de muligheter man ser åpner seg, samtidig som arbeidet med å virkeliggjøre dem har lett for å bli undervurdert.

Men vi har nå kommet til en avklaring omkring de fleste funksjonene, og regner med at resten er et spørsmål om "svette, blod og tårer", avslutter prosjektleder Bjørn Haukaas.

Oppdrag for over 10 millioner er sikret i skipsinstallasjon

Kvalitet og markedsføring gir resultater. Skipsinstallasjonen i Siemens er nå sikret oppdrag for 10 mill. kr. fordelt på to skip.

Siemens' avdeling i Kristiansund har fått kontrakten på "ny Bastøyferge" som bygges ved Trønderveftet i Hommelvik nord for Trondheim. Arbeidet starter straks etter fellesferien med installasjon av 200 dekkarmaturer, som også skal benyttes som arbeidslys. Trønderveftet var fornøyd med sin tidligere installatør gjennom flere år, og presiserte dette overfor Siemens. Det kreves noe ekstra for å overta en slik posisjon med hell. Siemens har klart det.

Vi fikk svært positive utsagn i forbindelse med fergen vi leverte i sommer (en turistferge som går på Honningsvåg ved Nordkapplatået). Verftet fant ut at det like-

vel hadde vært noen problemer tidligere. Tilpasning og kvalitet er stikkord.

Kontrakter på skip er nå blitt EPC-kontrakter. (Engineering, Procurement and Construction) Det vil på norsk si ansvar for planlegging, innkjøp og montering av alt som har med elektro å gjøre: Jernarbeid og sveising, gjennomføringer i stålskott, tavler og fordelinger, EO-anlegg (alarmanlegg), som nå er avansert skjermbasert overvåkning med oppfølging på data-skjermer, brannvarsling, interkommunikasjon og musikk-anlegg, radio og TV for mannskap og passasjerer, samt lys og lanterner. Tegninger og dokumenter begynner også å få "offshore-preg".

Når det gjelder lysanlegg er det slutt med den tiden da fergene hadde lysstoffrør i rekke i salongen. Nå er det innfelte downlights, spotlights og discolys det går

på. Alter selvfølgelig innfelt og skjult med "soft-touch" på bryterpaneler.

Siemens Helgeland (Sandnessjøen) har fått kontrakt på Rognan i Salten. Her gjelder det som på Hommelvik, en total installasjonspakke for en ferge til OVDS. (Ofoten og Vesterålen Dampskip Selskap) Ved siden av det vi vanligvis tar hånd om, skal Siemens levere og installere logg, radaranlegg, gyro/radiostasjoner og radio. Småavdelingene i Siemens Nord har utviklet et godt team som er spesialisert på skipsinstallasjon. Disse benyttes om hverandre på flere plasser.

Ansvarlig for markedsføringen og kontraktene er Sverre Sivertsen. Han har også hovedansvar for oppfølging av begge de store kontraktene som er nevnt her.

IKS

Husk stipendiene

Stipendutvalget minner alle om at søknadsfristen for stipendier for jobb og fritid i Siemens er satt til fredag 31. august. Søknadsskjemaer kan fåes på kontorserviceavdelingene i S/O, S/B og S/T.

Superstøvsuger for allergikere

Allergikere kan nå trygt ta del i støvsugingen uten å risikere rennende øyne, tett nese og åndedretsproblemer. Siemens' nye støvsuger "Super 900" fanger opp 99,96% av alt støv og pollen som passerer gjennom apparatet. Støvsugeren bryter dessuten ned bakterier og larver fra husstøvmidd, hvis avføring er en virkelig plage for allergikerne.

Takket være et ekstremt finmasket, femdobbelte filter, samt en ekstra filterkassett i et bakterienedbrytende materiale, er Siemens-støvsugeren anbefalt av allergikerforbundet i Tyskland, Danmark og Norge.

Terminor i Sulitjelma –

Når småavdelingene i Siemens samler ressurser...

Av Inger Sivertsen

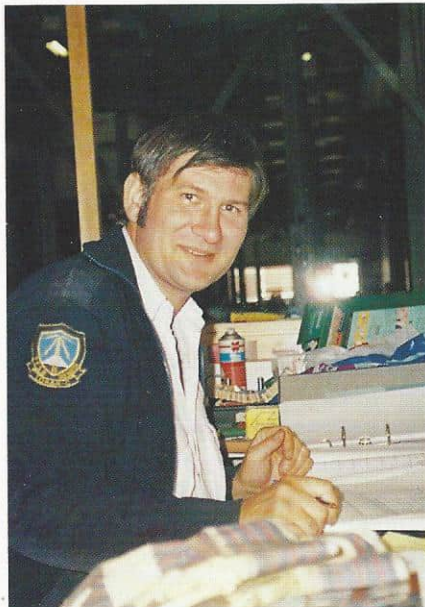
Husker du Sulitjelma - eller Sulis som det heter på folkemunne? Det lille gruvesamfunnet inn mot svenskegrensen omtrent på samme bredde som Bodø. De var en periode stadig å høre i Dagsnytt. De sloss for arbeidsplassene og retten til å bo der. På det meste bodde 7-8000 mennesker der oppe. De hadde to barneskoler pluss middelskole. Det var "byskoler" - d.v.s. at ungene gikk på skole hver dag fra de var syv år. På vinteren bar det på ski ned fjellskråningene og syvåringene krysset fonner og elver på skoleveien.

*A propos vinter: Fonnene forsvinner først sist i juni. De hopper galant over våren, for i løpet av få dager er det full sommer.

Veiforbindelse fikk Sulitjelma først i 1973. Til da måtte de bruke malmbanen med passasjervogner for å komme ut i verden. I løpet av tre uker om sommeren ble skinnene revet opp og veien gjort kjørbær. Men det meste av gruvedriften er nå nedlagt. Mangel på arbeidsplasser gir fraflytting, og i dag bor det bare 1000 mennesker i Sulitjelma.

Mai 1990: Siemens i Sulis

Siemens Bodø fikk først kontakt med et nederlandsk firma som ønsket entreprenør på elektro- og instrumenteringsdelen på en fabrikk som skal produsere patenterte brannsikre plater. Som råstoff skal det brukes avfall fra ferro-silisiumutvin-

Sverre Sivertsen, S/Sandnessjøen samler trådene i et vidløftig prosjekt i Sulitjelma.

ningen, samt kalk og vann. Platene kan holde 1100C på den ene siden og 40C på den andre i inntil 4-6 timer.

Bygget er oppsatt av SIVA med ferdig installert lys og varme, slik at fabrikkmontasjen var separat arbeidsomfang.

Bodøavdelingen kontaktet den nødvendige ekspertise internt i Siemens, som nå ble med på de videre forhandlinger. Kontrakt ble underskrevet, og Siemens samlet montører fra småavdelingene i region Nord.

Juni 1990: Siemens bygger fabrikk

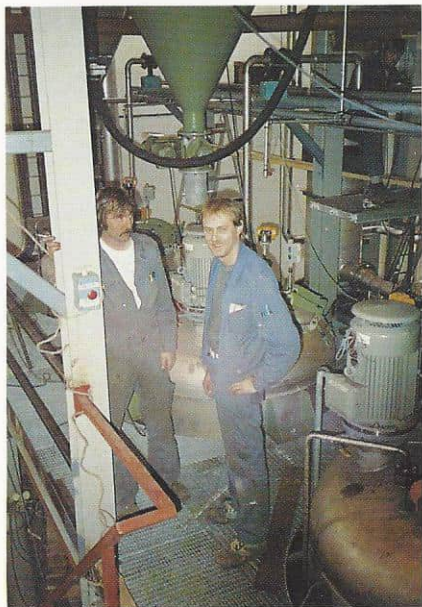
På grunn av dårlig tegningsunderlag og en teknisk vanskelig jobb var det liten fremdrift på montering av rør og utstyr. Da ble Siemens ved prosjektlederen (Sverre Sivertsen) bedt om å påta seg organisering av hele fabrikkmonteringen, inkludert rørarbeid.

Det ble inngått kontrakt også om fabrikkmontering, sammen med patentinnehaveren på verdensbasis, Pieter Kriegsmann. Før dette ble det opprinnelige firmaet løst fra sin kontrakt, da de innså at de ikke klarte å gjennomføre jobben. Over helgen skiftet nå mange Siemens-montører yrke - fra elektromontør gr.L, til sveiser (G3). Dette gjaldt Asbjørn Nordnes, Nils Roger Jensen og Arne Eriksen.

Organisering av arbeid og folk er et nøkkelord for å få en slik jobb til å gå. 25 mann - alle underlagt Siemens - har vært i sving samtidig med montering av kranbaner for transport av produkter, rør- og luftkanaler, montering av reaktorer, vakuumsystem og siloer, tørkeovner, trekking og kobling av kabler.

Det er også montert en åtte meter lang PLS-tavle, da fabrikkene er fullautomatisert.

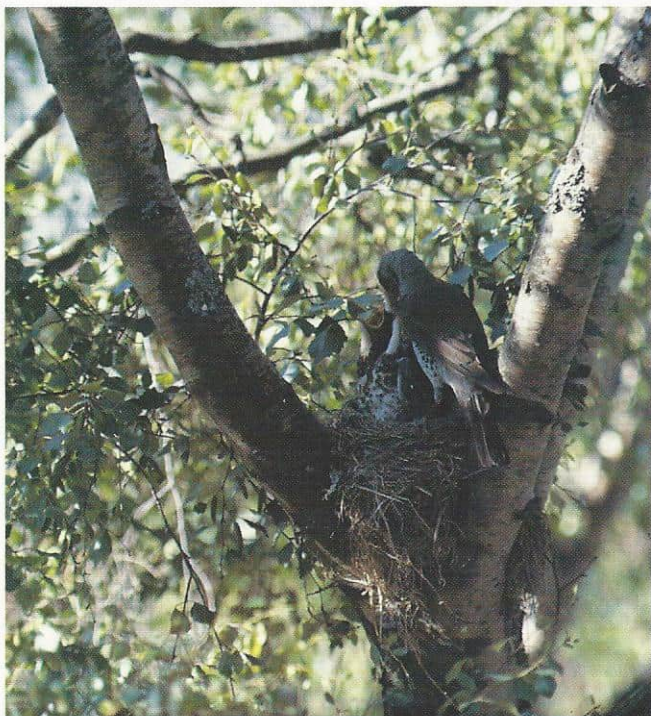
Det er gjort et flott stykke arbeid, og felles gåpå-humor og utfordringer har sveiset sammen en fin gjeng av alle som jobbet for Siemens på Terminor.

Arne og Nils Roger fra S/Sandnessjøen på reaktorene. En avslappet smil hører med til "Siemens-lompen". Til høyre: Terminorfabrikken ligger i sentrum av Sulitjelma. Her produseres nå brannsikre plater.

Ode til trasten

*I beinharde tider med lønns-
tvist og streik
og bunnskrapa marked, han
Jemtland blir bleik.*

*Selv da stiller Siemens til dis-
posisjon
et tuntre på Sluppen for okku-
pasjon.*

*Et elskende gråsjuttutrastekte-
par
fikk bygge og verpe og ruge
no'n da'r.*

*Hva fikk de igjen for sin innsats
så stor?
Fem skinnmagre unger som
hylte i kor.*

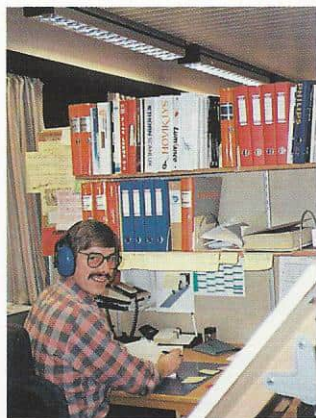
*Og ungene maste og klagde så
sårt.
Vi hørte det godt ifra vinduet
vårt.*

*Et bilde ble tatt av hu matmor
i sving
med å mate fem hoder som
svaiet i ring.*

*Når dette nå leses er fuglene
fløyet.
Ha takk for besøk som oss rik-
tig fornøyet.*

Tor-Odd

Hørte ikke!!!

Jo da, det kan være vanskelig å konsentrere seg i et kontorlandskap. Og når anbudsfrister holder på å løpe ut, man føler at alle andre bare forstyrrer, ja da er det på tide med beskyttelse.

Og hva er vel bedre enn å kutte ut alt annet og inbille seg at man har eget kontor?

Prøv med hørselsvern, det hjelper!

Det synes ihvertfall ingeniør ved S/Sandnessjøen Hans Christian Lyngdal.

Nok

God, gammel årgang

10 mennesker 3 døgn i en 39 fots seilbåt – det kan gå på nervene løs. Ikke så når 8 gamle PD'ere (pluss to bedre halvdelers) stuer seg sammen på det som engang var los-skøyta "Immanuel" av Lyngør. Tvert om, en slik tur bare bekrefter og bygger ut det vennskap vi vet eksisterer mellom gode kolleger på en harmonisk arbeidsplass.

Med skipper Paul ved roret la vi i sikker stil ut fra Kolbjørnsvik i Arendal en fredag morgen i juni, etter en fin kveld og god søvn på hytta til May Britt i Tvedestrand. Vel ute av havna skulle seilene settes, og da fikk vi merke at dette var "god, gammel vare". På Immanuel er det ikke lette nylonliner og aluminiumsbommer, men solid tauverk og master av tre. Det store mannskapet fikk alle være med – to i

storseilfallet og tre på klyverbommen var ikke for mye.

Fin seiling til Maløkalven utenfor Grimstad, og oppankring i en vakker uthavn. Etter ankerdrammen servertes gryterett med tilbehør. Sengeplass til ti var litt i meste laget for Immanuel, så det kom godt med at et par av mannskapet var typiske uteligere som foretrakk å sove under en busk.

Neste dag til Lyngør. Under innseilingen møtte vi Trygve Hegnar med frue i stavnen. Det var første, og sannsynligvis siste, gang vi har opplevet å bevege oss på sjøen i mer staselig farkost enn han.

Ny uthavovernatting, med bål i fjæresteine.

Søndag blåste det. Skikkelig. Men Immanuel har sett styggere vær før, og ga oss en virkelig seileopplevelse tilbake til Arendal. Konklusjon: En fen'menal lang-weekend! T.Ce.

Nok en ekte Siemens-kopling

I Bakke kirke i Trondheim møtte kollegene frem da nok en ekte Siemenskopling fant sted den 22. juni: Grete Ødegård, nå Bakke, fra TA Fagavdeling 1271, og Øivind Bjørgan, Kvalitetskontroll 1482.

Tynn brann

"I farten"-reporteren ble ordentlig skuffet da det ble meldt brann fra Sentralbygget i sommer: Hverken flammer eller dramatisk røyk var å se. Beredskapen fungerte kort og godt upåklagelig, ingen mannskapene hadde ingen problemer med å forhindre at noen gnister fra et sveiseapparat laget trøbbel.

Men noen reportasje å snakke om ble det altså ikke...

Verneleder som tar det med det gode

Tekst og foto: Espen Nordhagen

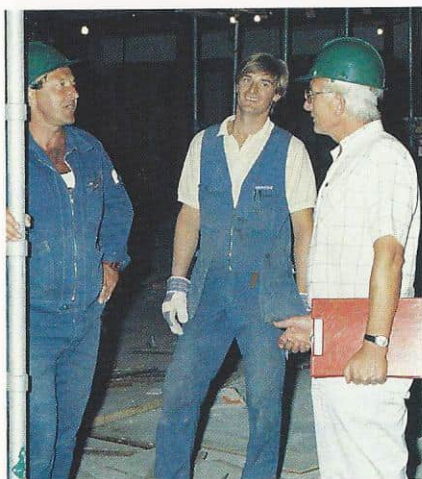
Første februar d.å. tiltrådte Knut Wannem stillingen som verneleder S/O. Han var før det montasjesjef i Seksjon Elektromed. Wannem er 57 år gammel oslogutt, gift og aktiv i båten, hagen og skytterlaget. Men mest aktiv er han på jobben. Stillingen som verneleder i Oslo er krevende og ansvarsfull - særlig når han i tillegg sitter i Industrivernet og Sikkerhetsutvalget.

Fri og uavhengig

- Dette er en fri og uavhengig stilling. Man skal unngå å ta parti - alle saker skal vurderes utifra gjeldende lover og regler. M.a.o. Arbeidsmiljøloven. Jeg skal være den samlede faktor for alle verneombudene, samt en slags kosulent i arbeidsmiljø saker, sier Knut Wannem.

Nå er det sikkert mange som hører byråkratenes inntogsmarsj i det fjerne, og kaster man et blikk på Wannems arbeidspult er det ingenting som tyder på annet enn papirarbeide og atter papirarbeide.

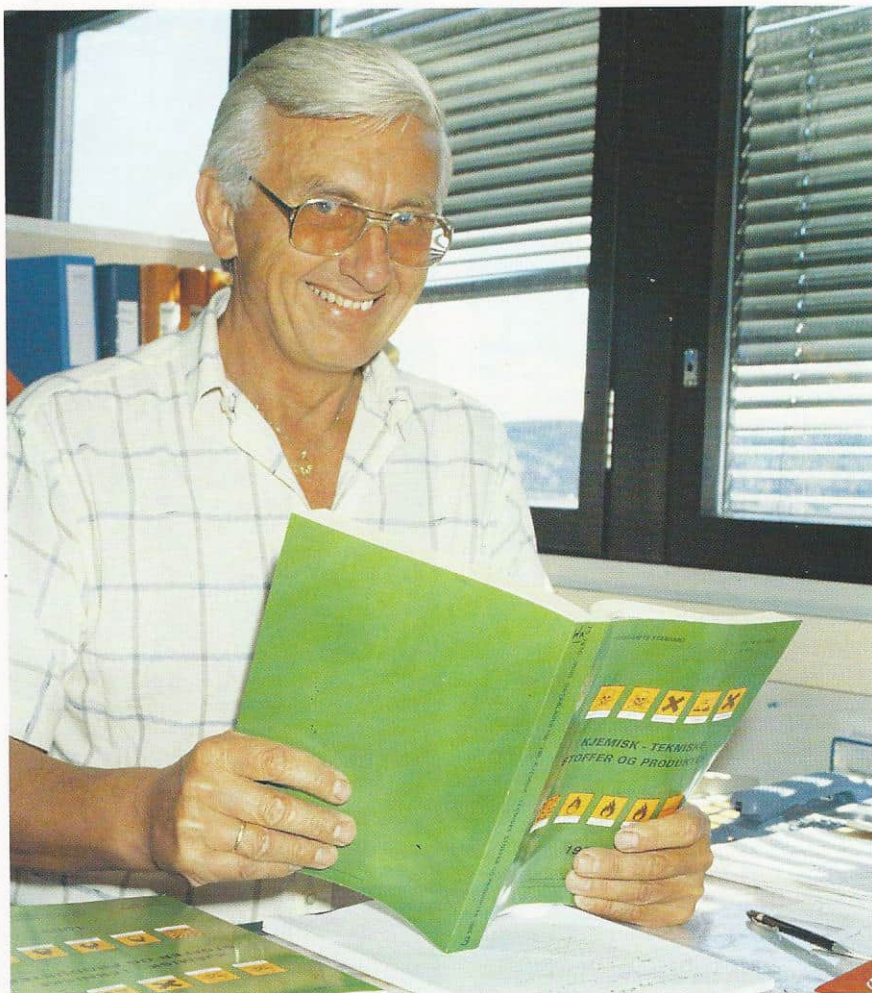
- Det er veldig mye å sette seg inn i på en slik arbeidsplass. Lover og regler er alfa og omega, og det kommer til stadighet nye pålegg, regler og retningslinjer - som alle skal følges. Dette er en viktig del av min jobb: Nemlig det å sørge for at nye forskrifter blir tilrettelagt og etterfulgt.

På jobb i felten. Hvert eneste anlegg Siemens er med på, har et verneombud. Wannem har jevnlig kontakt med alle sine medarbeidere som har tatt på seg den mange ganger utakkjemmelige jobben, helt frivillig - i tillegg til sitt ordinære arbeide.

Grei rekruttering

Knut Wannem kommer fra et miljø som er alt annet enn byråkratisk. Han startet Siemens-karrieren i 1963 som montasjesjef og serviceingeniør på seksjon Elektro-

Bak pulten. Her tilbringer vernelederen mange timer i løpet av en uke med å sette seg inn i nye lover og regler. Boken Knut Wannem leser i er et såkalt "stoffkartotek" - et meget viktig oppslagsverk for en verneleder. Denne forteller om gifter og farlige stoffer, behandlingen av disse, samt om førstehjelpstiltak ved forgiftninger.

med. Fra 1972 var han montasjesjef med ansvar for elektromed's montasjer på landsbasis. Men nå er han altså den som passer på oss her på Linderud så vi ikke skal gå hen og gjøre ulykke på oss selv og andre. Men han er ikke alene.

Vernelederen er leder for alle de frivillige verneombudene vi har i bedriften. Det er også verneleders oppgave å lære nye ombud opp.

- Man skulle kanskje tro at det er vanskelig å rekruttere verneombud siden det er en jobb som ofte går ut på å fortelle kolleger hva de skal gjøre og ikke gjøre, men det er ikke tilfelle. Bare på Linderud har vi ca. 24 verneombud pluss vara-ombud. I tillegg kommer alle ombudene i våre uteavdelinger og på alle våre montasjeanlegg, og det er ikke vanskelig å få nye, sier Wannem.

Som verneleder i Siemens Oslo har han

også to hovedmålsettinger. Den første er naturlig nok å drive uten skader.

- Det skjer ingen ulykker - de forårsakes, mener han.

Den andre målsettingen er å få motiverte medarbeidere og trivsel på arbeidsplassen.

Bevisstgjøring

- Vernelederstillingen er en utfordring. Målsettingene kan nok synes enkle, men det å få skadeprosenten lik null er ikke gjort i en håndvending. For å få til det, må det en grundig bevisstgjøring til på verne siden fra alle ledere og underordnede.

- Trer du på budene ned over hodene våre med en gang de kommer?

- Jeg forsøker i det lengste å ta alt med det gode, smiler en blid verneleder.

Professor Odd Todnem: Kontakten med Siemens har vært nyttig!

Av Aage Amundsen

"Sitt ned; jeg holder på å skrive et nytt kompendium!"

Slik lyder den dynamiske hilsen fra professor Odd Todnem når jeg kommer inn på hans kontor i det nye elektrobygget på NTH. Han har rukket å bli 67 år, men er fortsatt i fullt driv. Han har heller ingen planer om å legge inn årene med det første.

Odd Todnem er professor i faget elektrifisering med spesial-område elektrifisering, og han er en av de personer i NTH-miljøet Siemens A/S har hatt mest kontakt med. Todnem og hans medarbeidere ved Institutt for Elektrifisering har vært engasjert av Siemens A/S i produktutvikling, utprøving av produkter og i en rekke andre sammenhenger.

Professor Todnem er en høyt ansett fagmann både her i landet og internasjonalt. Han er også en fremragende foredragsholder, og han har bidratt til å gjøre norsk elvarme kjent langt ut over landets grenser.

Dialekten din røper tydelig at du har dine røtter på Jæren?

Ja, jeg vokste opp i en stor søskenflokk på Jæren der min far var gårdbruker. Det var ikke nettopp et liv i overflod. Likevel hadde vi der fordelene av den tidligste våren og den lengste vekstsesongen i Norge. Min interesse for landbruk ble nok vekket på den tiden.

Du er en mann med mange interesser. Hva fikk deg til å velge elektroteknikk og elektrifisering?

Tilfeldigheter. Min far ville jeg skulle studere bygnings- teknikk. Han var imponert over jernbanebyggingen i USA på den tiden. Selv ville jeg studere filosofi, men da sa min far: "Kan man leve av det da?"

Ambisjonene vokste etter hvert. Jeg fikk en artium som ga meg mulighet for å komme inn på NTH. Der startet jeg på maskinlinjen, hvor jeg blant andre gikk sammen med Olav Heggland.

På grunn av min interesse for mekanisering i landbruket, søkte jeg om å få studere på maskinlinjen og elektrolinjen parallelt.

Du var student ved NTH samtidig med vår tidligere direktør Johan Bottheim.

Ja, vi gikk i samme klasse, og det var jo naturlig at vi fortsatte den faglige og sosiale kontakten etter studiene. Senere har forbindelsen med Siemens blitt holdt ved like. Det har vært flere personer inne i bildet, og jeg tenker særlig på Arnfinn

Professor Odd Todnem: Jeg tenkte egentlig å studere filosofi.

Johnsen, Olav Heggland, Tore Trondvold og Aage Amundsen.

Forbindelsen med Siemens har særlig vært knyttet til elektrisk romoppvarming og klimatisering. Også i en rekke nasjonale og internasjonale komitéer og utvalg har jeg hatt gleden av å delta sammen med representanter fra Siemens i Trondheim. Temaet har også i den sammenheng dreiet seg om elektrisk romoppvarming.

Også for andre temaer har det vært lett å finne diskusjons-partner i Siemens Trondheim. La oss bare nevne pantograf skillebryter, induksjons renneovn, jordfeilovervåking, elektrisk traktor, elektrodekjeler - ja, hvor skal jeg stoppe?

Du har mange ganger hevdet at det er lave kostnader forbundet med å levere elektrisitet til romoppvarming.

Det ble klart påvist i et prosjekt der Siemens både i Norge og Tyskland deltok og dessuten RWE (Tysklands største e-verk). Resultatene fra det prosjektet vakte nok en del oppsikt da de ble presentert ved en stor internasjonal kongress i Göteborg i 1972.

Elektrisitet til romoppvarming kommer i tillegg til elektrisitetsforsyning til andre formål hvor ikke noe annet enn elektrisitet er brukbart. Det koster så lite å forsterke installasjonen og overføring for også å levere kraft til rom-oppvarming.

Ny serie SF₆-effekt- brytere

Siste halvdel av 1970-tallet samarbeidet du med Siemens og en rekke andre om et prosjekt for å klarlegge karakteristiske egenskaper ved ulike elvarme-systemer.

Det var et bredt opplagt prosjekt i regi av Norges Energiverk-forbund (NEVF).

Praktisk talt hele den norske el-varmeindustrien sto bak denne undersøkelsen. Som du vet, kunne vi konkludere med gode resultater for elektriske veggovner montert under vinduet. Det ga en jevnere temperaturfordeling og lavere energiforbruk enn andre system det var naturlig å sammenligne med.

Disse resultatene er ennå ikke godt nok kjent i andre land.

Ikke alle prosjekt blir like vellykket?

Nei, og det får meg til å tenke på Peltier-prosjektet fra Siemens i Tyskland. Sammen med Siemens i Trondheim og to andre professorer fra NTH var jeg engasjert i det oppdraget. Oppgaven var å lage et elektronisk varme- og kjøleapparat basert på den såkalte Peltier-effekten. Problemet lå egentlig ikke på den tekniske siden. Prinsippet fungerer, men apparatet ble altfor kostbart og kunne ikke konkurrere med vanlig klimatiseringsutstyr.

Du har flere ganger holdt foredrag for tyske gjester her på Siemens i Trondheim.

Det gjør du på flytende tysk.

Jeg syntes språk var et slit på skolen. Matematikk og fysikk gikk mye lettere. På NTH hadde vi imidlertid mange tyske lærebøker den gangen. Det var nødvendig å sette seg inn i det språket. Senere har jeg hatt mulighet til å holde det ved like.

For oss i Siemens/Trondheim har det vært en stor fordel å ha NTH/SINTEF-miljøet som nærmeste nabo. Ikke minst gjelder det den nære kontakt med deg og ditt institutt. Har du også sett dette som en nyttig kontakt?

Ja, i høyeste grad. Samarbeidet med industrien er meget viktig. Det er nødvendig for å kunne oppdatere undervisningen slik at en kan presentere dagsaktuelle ting for studentene. I den sammenheng har jeg hatt mye glede av forbindelsen med Siemens. Det har både vært konkrete prosjekter og en mer uformell kontakt der vi har kunnet utveksle idéer og tanker om aktuelle problemstillinger.

Du er mest kjent som ekspert på elektrovärme og energitekniske spørsmål. Men din interesse for landbruk har du beholdt?

Jeg var opptatt av hvordan vi kunne effektivisere landbruket. Her var det mulighet for å utnytte maskin- og elektrotek-

nikk. Det fikk jeg anledning til å jobbe med da jeg var ansatt på Landbrukskøyskolen på Ås. Der var jeg avdelingsleder for Landbruks teknisk Institutt fra 1949 til 1957. Det var mange interessante prosjekter som ble gjennomført den gangen.

Du har jo en utpreget kreativ legning. Oppfinneren Odd Todnem røpet seg allerede den gangen?

Det var stort behov for å forbedre en rekke metoder og utstyr. Vi arbeidet mye med tilpassing av låvetørring av høy og lo (kornband) for norske forhold. Luftoppvarming med brannsikket utstyr var en av tingene som måtte utvikles. Den velkjente bingetørken for korn som nå eksisterer på mange bruk, ble utviklet den gang. Utviklingen av silohøstere slik vi kjenner den i dag, ble påbegynt mens jeg var ved Landbruks-teknisk Institutt. Det var ikke så mye som var patenterbart av dette.

Jeg kan likevel huske en morsom sak vi laget for å bestemme fuktighetsinnholdet i korn. Vi hadde for dette formålet anskaffet et engelsk apparat hvor kornprøven ble varmet opp med karbid. Det gjorde man gjerne på kokeplaten på kjøkenet.

En gang opplevde vi at det hele nærmest eksploderte, og karbiden havnet opp i en gryte med saus og kjøttkaker!

Vi fant at det var behov for en ny metode. Det ble utviklet et enkelt og billig apparat som ble kalt vaprometer. Det ble patentert, og det lignet på en stekepanne med innebygget termometer, og en "skorstein" av glass.

Etter at du kom til NTH har det blitt flere oppfinnelser?

Blant mange urovekelige idéer dukker det av og til opp noe av interesse. En av de mest verdifulle idéene var vel en metode til å rette ut stålplater ved hjelp av elektrisk induksjons-varme. Det var særlig aktuelt på skipsbyggeriene der platene slo seg etter sveisingen. Tidligere hadde man gjort dette med gassflamme. Induksjonsmetoden var langt mer effektiv og ga et mye lavere energiforbruk.

Metoden brukes i dag til flere formål, f.eks. retting av sveiste aluminiumskonstruksjoner, bøyning av stålør og herding av lim i karosserideler for biler. Det er bygget opp en ekspansiv bedrift med stort eksportpotensiale omkring denne idéen.

Jeg har hørt om en idé til en ny type pumpe også.

Mange idéer stammer fra ting som skjedde for mange år siden. Omkring 1960 gikk jeg på kurs i den tids reaktorteknikk. Det var jo i atomkraftver-

Med de nye SF₆-effektbryterne i serien 3AQ, for spenning opp til 420 kV, presenterer Siemens nå sin tredje generasjon av friluftsbrytere med blåsylinder-prinsippet. De nye bryterne er blitt enda mindre og lettere.

Et viktig fortrinn ligger i den tilnærmet slitasjefrie hydrauliske driften, som gjør det nødvendig med revisjon først etter 20 år.

En annen fordel er det reduserte energibehovet ved kobling. For hydrauliskdriften rekker nå en ett-trinns forstyring i motsetning til totrinns. Dermed faller en del hydrauliske rørforbindelser med tilhørende tetningssteder bort, og driftssikkerheten øker.

Også bryterkammeret er forbedret. Selve slokkeprinsippet er det samme anerkjente dobbeldysesystemet med grafittdyser. Etter strømbrytningen beveger bryterkontaktene seg videre til sin egentlige utestilling, slik at kravene til prøvespenning etter IEC og ANSI oppfylles på en sikker måte.

Høyspennings-effektbryteren 3AQ leveres for spenninger fra 72 kA til 420 kV og anvender SF₆-gass som slokke- og isolasjonsmedium. Ved merkespenninger fra 72 kV til 245 kV og en merkebrytstrøm fra 25 kA til 40 kA benyttes en bryterenheter pr. pol, mens to bryterenheter benyttes for spenninger opp til 420 kV. For høyere spenninger (opp til 800 kV) og ved merkestrømmer over 50 kA utfylles bryterprogrammet av 3AT-serien.

kenes tidligste barndom. I visse typer reaktorer brukte man flytende natrium som kjølevæske. Jeg reagerte på at pumpen som sirkulerte kjølevæsken, var så klosset konstruert. Dette ligger bak den pumpen som nå er patentert: Sentripetalpumpen. Prinsippet har hittil vært ukjent.

Virksomheten din ved NTH blir vel en balanse mellom forskning og undervisning?

Kontakten med studentene er en stor inspirasjon. Jeg opplever at jeg får god kontakt med dem, og det gir mye.

Forskningen går mer i rykk og napp. Ofte har man dårlig samvittighet fordi man ikke har tid nok til å oppdatere faget. Av og til må det gjøres et krafttak. Slik er det nå; jeg holder på å skrive et nytt kapittel om elektrokjeler.

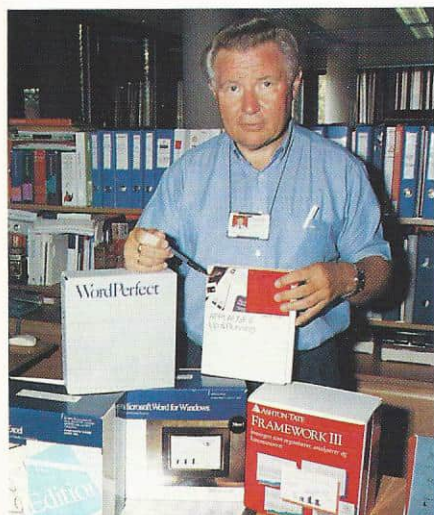
Når du en gang bestemmer deg for å bli pensjonist, hva vil du gjøre da?

Da vil jeg studere filosofi!

Piratkopiering av data i Siemens vil bli straffet strengt

Tekst og foto: Espen Nordhagen

Dataprogrammer er åndsverk på lik linje med fotografier, malerier og skriftstykker. Det er således forbudt å kopiere disse, jfr. åndsverksloven. Men det blir syndet - og til dels ganske grovt - mot disse bestemmelsene. Noen steder blir dataprogrammer kopiert over en lav sko, og softwareleverandørene har sett seg grundig lei på at de taper millioner av kroner på slike misligheter. Noen av de aller største leverandørene av dataprogrammer her i Norge har gått sammen i et forum som heter SMUK (Sammenslutningen Mot Ulovlig Kopiering) - og de vil gå hardt til verks, varsler Ivar Husby, infosenteret S/O.

Kun lovlig kjøpt programvare med originaldokumentasjon er tolerert, sier Ivar Husby på Info-senteret. Med eget lisensnummer er man sikret oppfølging fra forhandler. Tar man en piratkopi, kan det få konsekvenser - både for bedriften og en selv. Problemet blir svært strengt straffet på enkelte steder, og det er ikke uvanlig at bedriften gir medarbeidere sparken på grunn av piratkopiering.

Rettsak

I løpet av høsten kommer SMUK til å statuere et eksempel, og da blir det rettsak. Dataleverandørene taper, i følge egne utsagn, over 800 mill. kr. i året på ulovlig kopiering. Det er penger de svært gjerne skulle sett figurere i eget årsoppgjør, og SMUK nøler ikke med å kalle piratkopieringen for tyveri - noe det også er. Åndsverkslovens paragraf 54 er klinkende klar: "Med bøter eller fengsel inntil tre år straffes den som forsettelig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt til vern av opphavsretten..."

Men det er ikke dermed sagt at det er totalforbudt å kopiere programmer, sier Husby.

-Man kan (og skal) selvfølgelig ta backup-kopi, og åndsverkslovens paragraf 11 åpner for muligheten til å ta en kopi til egen datamaskin - vel å merke hvis man bare benytter denne til private gjøremål, som korrespondanse, husholdningsregnskap e.l. Tar man derimot jobben med seg hjem og benytter det kopierte programmet til jobb-relaterte aktiviteter, så er det ulovlig. Det er til og med ulovlig å ta med seg f. eks. en kopi av et tekstbehandlingsprogram hjem for å "øve" for å dyktiggjøre seg for jobben. Det er jobb-relatert, og dermed ulovlig, sier Ivar Husby.

"Organisert kopiering", selv til privat bruk er heller ikke tillatt ifølge Åndsverksloven.

Negativ oppmerksomhet

En ting er at man kan bli stående personlig ansvarlig for overtredelse av disse bestemmelsene. En annen ting er at bedriften - altså arbeidsgiver - også kan bli skadelidende. SMUK varsler som sagt rett sak, og en slik sak vil bli gjenstand for betydelig oppmerksomhet både fra media og bransjehold.

"Synderne" vil bli gjenstand for mye negativ publisitet, og dette vil skade bedriftens omdømme. La oss for all del holde vår sti ren, oppfordrer Ivar Husby. Han har sendt rundskriv til alle, og er i det hele tatt opptatt av at Siemens skal være en av de snilleste i "klassen".

I Siemens AG blir piratkopiering sett på som brudd på arbeidsreglementet, og følgene blir deretter. Brukeme av lisenserte programvarer må skrive under på at de har lest og forstått lisensreglene før programmene tas i bruk. I andre bedrifter og institusjoner er det ofte enda strengere. Hewlett Packard sparker medarbeidere som blir tatt med piratkopier på sin maskin, og Bedriftsøkonomisk Institutt utviser studenter som har piratkopier av programmer fra leverandører som instituttet har avtale med. Dette burde vise at problemet blir tatt meget alvorlig.

Virus-risiko

-En annen ting er at det i høyeste grad er i brukerens interesse å ha originalprogrammer på sin maskin. For det første er det større risiko for virusinfeksjon på maskinene dersom man installerer piratkopier. Dessuten er originalprogrammene av bedre kvalitet og man har krav på service og brukerstøtte. Oppgraderinger av program får man også tilgang til som seriøs kunde, fremhever Husby.

Reglene i Siemens A/S er som følger:

1) Lisensiert programvare skal bare brukes i henhold til de avtalte betingelser

Godkjent!

Kaffe er ikke alltid bare kaffe. Allerst minst her i norden. Skandinaver tar dette med kaffe svært alvorlig. Den skal holde riktig temperatur, være riktig tillaget og være passe sterk. I det hele tatt er kaffe gjenstand for nitidig oppmerksomhet fra kritiske ganer. En særdeles kritisk instans er Nordisk Kaffecenter, som godkjenner kaffetraktere - et slags kaffedrikkernes Veritas. For å slippe igjennom nåløyet må kaffetrakterne oppfylle følgende krav: Når vannet kommer i kontakt med kaffen skal det ha en temperatur på max. 96°C og minimum 92°C. Tilberedningstiden skal ikke være over åtte minutter. Siemens kaffetrakter "Aromaplus" tilfredsstiller nå disse kravene, og kan følgelig smykke seg med det lille gule merket som et synlig kvalitetsstempel.

-Vi har brukt en del tid og ressurser på å få kaffetrakteren vår godkjent av Nordisk Kaffecenter, sier Torggrim Haaberg - produktsjef på våre hvitevarer og småapparater.

-Fabrikanten i Tyskland som produserer denne trakteren for oss, hadde litt vanskeligheter med å ta kravene alvorlig nok til å endre på produksjonen. Men vi fikk til slutt gjennomslag, sier Haaberg. Han varsler også øket markedsføringsaktivitet fra seksjon handel i tiden som kommer. Blant annet skal en ny type tørketrommel og food-processor ut på markedet. I tillegg vil vi se reklamekampanjer på andre produkter utover høsten.

og innenfor rammen av lisensbestemmelsene.

2) Program med samme serienummer skal ikke installeres på flere PC'er samtidig.

3) De enkelte brukere skal søke å hindre ulovlig kopiering ved å holde programdiskettene o.l. innlåst. PC'ene bør beskyttes ved hjelp av passord eller fysisk lås.

4) Avdelingssjefene er ansvarlig for at alt personell i avdelingen gjøres kjent med bestemmelsene, og at disse blir overholdt.

La ikke miljøet gå opp i røyk

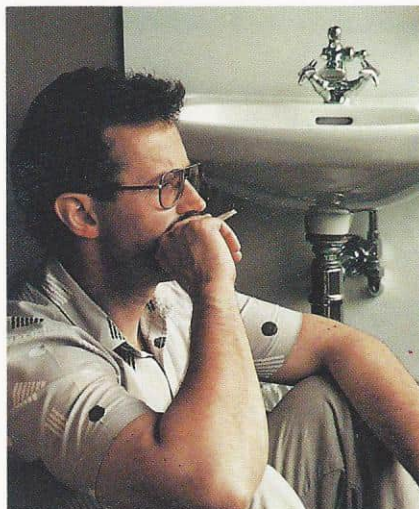
Tekst og foto: Stig Eriksen

Få debatter har vel vært mer føl-elsesladet enn den om røyking kontra ikke-røyking. Partene stod (og står) steilt mot hverandre. - Røyk-loven (Lov om restriktive tiltak ved omsetning av tobakksvarer m.v.) skulle gjøre livet lettere for begge parter, men gjorde den det? Vår utskremte medarbeider på Sluppen gjorde en undersøkelse blant et tilfeldig utvalg av kolleger. I tilfelle represalier velger Siemens Intern å garantere - de som var villige til å svare - full anonymitet.

-I og med at det nå er forbudt å røyke i kontorlandskapet, synes jeg det er ekkelt å måtte forlate plassen min for å ta meg noen trekk. En blir liksom stående på tå hev ute i gangen for å lytte etter telefonen, og en røyk har ikke den samme avslappende virkning lenger, sier en kollega.

Vedkommende har tydeligvis like gode arbeidskolleger som neste intervjuobjekt:

-Ikkerøykere kan gå i fra plassen sin og være mere fleksible, mens en røyker som forlater plassen og telefonen blir "uglesett". Det hersker liksom en stille-før-stor-men-tilstand. Ingen sier noe, men..... Det

Siste utvei

hender faktisk at telefonen min ikke blir besvart når jeg er ute en snartur.

Ikke mye forståelse å spore i enkelte miljøer. Det mest ekstreme utslaget av utfrysning stod dette intervjuobjektet for:

-Jeg må lure meg til en røyk på toalettet av og til.

Tanken går da uvergerlig tilbake til ungdomsskoletiden da en røyksugen pøde måtte gjemme seg bort for å nyte nikotin-pinnen i fred - gjerne sammen med andre pariaer. Så har vi jo de som ikke har problemer i det hele tatt:

-Jeg har eget kontor, så for meg har ikke loven fått særlige konsekvenser.

Et misunnelsens sukk fra en annen:

-De er itj fali for dem som har eget kontor.

Mange har løsninger på problemet - om enn ikke like seriøse. De mest militante på begge sider av fronten mener det er gått for langt. Ikkerøykerne vil ha totalforbud, mens røykerne ikke vil ha restriksjoner i det hele tatt. Disse gruppene nytter det ikke å forene. De som er virkelig plaget av røyk har gjerne gode forslag:

-Enten må vi få eget røykerom på avdelingen, eller så må ikke-røykerne få egne kontorer.

Diplomater er det også en del av i denne konflikten:

-Røyker ikke selv (men har gjort det). Har stor forståelse for problemet og inviterer gjerne røykere inn på kontoret mitt.

Konklusjonen på denne rundspørringen må være at alle parter må bli flinkere til å ta hensyn. Ikke frys ut røykerne. Det er heller ikke så lett å "frelse" en røyker - la det være. Det skaper bare misstemning. Røykerne bør til gjengjeld gå ut i dertil egnede lokaler for å forkorte livet.

Momentene er mange, og det er kanskje grunnlag for å ta opp diskusjonen om røykfrie soner og røykerom?

Men for egen helses skyld: Slutt!

"Skreddersydd" fordelingsskap

Da Universitetet i Tromsø planla et nybygg for medisin og helsefag, begynte Bjørn Eliseussen, lederen for konsulentfirmaet IGP Tromsø å tumle med en idé om et nytt fordelingsskap: Det skulle samle "alt" som hadde tilknytning til rommet, fra belysning til kommunikasjon, pluss et oppheng for brannslukningsapparat, og det skulle kunne flyttes om det ble behov for innredning.

Torleif Berg, Siemens Trondheim, påtok seg oppgaven med å bringe frem forslag til en praktisk løsning, og det skjedde i samarbeide med Sterkstrømfabrikken. "Dørkanalen" - navnet skjemmer ingen - så dagens lys, et skreddersydd fordelings-skap montert vertikalt ved siden av døren. Det er bestilt i et antall av ca 110, og sammen med andre leveranser har Siemens ordrer for ca 3,4 mill kr til nybygget.

Fagfolkene gransker den nye "dørkanalen" som produseres i Sterkstrømfabrikken spesielt for Universitetet i Tromsø. Fraventre: Torleif Berg, Johan Grøtting, Bjørn Eliseussen IGP Tromsø, Bjarne Jæger, Magne Fiskvik, Paul Sjølbakken og Einar Fiske. (Foto: Tor-Odd Vist).

"Dørkanalen" ble et noe uventet biprodukt til en nøye planlagt konsulentaksjon!

EFi.

Rapport fra Siemens' ytterste grense

Tekst: Arne Olaussen

Siemens nordligste og østligste avdeling ligger i Kirkenes. Vi er 11 ansatte, hvorav åtte er montører og lærlinger. Den daglige leder er Torgeir Johnsen. Han tar seg blant annet av anbudene, og prøver selvfølgelig å regne lavest. Det er ikke like enkelt bestandig, for det er en hard konkurranse om jobbene. Men det har heldigvis gått bra hittil. Vi har ingen permitterte og bra med arbeid. Nå for tiden har vi blant annet to mann på jobb i Alta. Vi prøver så lenge vi har kapasitet å dekke hele Finnmark. Framtiden er vanskelig å spå, men Forsvaret har fått noen millioner som skal brukes i Finnmark. Så vi regner med å klare oss, selv om konkurransen om anbudene vil bli hard.

Kirkenes ligger i Sør-Varanger kommune, og som noen vet grenser vi mot Finland og Sovjetunionen. Det at vi grenser mot Sovjet er sikkert en av grunn-

nene til at Siemens etablerte seg i Kirkenes. Når vi har en så lang grense mot Sovjet er det klart det blir en del krenkelser av og til. De som har fulgt med i mediene har sikkert hørt om den nå så kjente Lasaruskulpen, hvor russerne krenket den norske grense for å arrestere en norsk fisker.

Noe Siemenslag eller sosialt samvær utenom arbeidstiden er det dårlig med. Vi har prøvd å få til et Siemenslag, men vi ble aldri enige om hva vi skulle starte opp med. Lysten å få til et Siemenslag melder seg vel når høsten og mørketida melder seg. Men fortsatt god sommer, fra oss i Kirkenes.

Den alltid blide Birgit Suhr. Det er som regel henne man først treffer på, enten man ringer eller stikker innom.

Siemens Training Center tar i bruk avansert kursadministrasjonssystem

Fra og med opplæringsåret 90/91 tar Training Centeret i bruk det tyske kursadministrasjonssystemet BAMBUS. Disse bokstavene står for "Bildungsdatenabrechnung mit Buchung und Statistik." Systemet ble opprinnelig utviklet av Schule für Datentechnik, men er etterhvert blitt et standardsystem for de fleste kurs- og training-centre i Siemens AG. Det er også i bruk i Siemens Wien, Zurich, Paris, og i Siemens Institut i Den Haag.

I første omgang vil vårt BAMBUS-system ta hånd om alle kurspåmeldinger og reserveringer av rom og instruktører. Dette er viktig for å få de nødvendige statistikker over kursaktivitetene.

Neste skritt, fra 1.10.-91 er automatisk viderebelastning av interne kursavgifter, som vil bety en vesentlig rasjonalisering. På et senere tidspunkt tar vi også sikte på automatisk fakturering av kursavgiften til kundene direkte fra BAMBUS.

Alle som har behov, eller er interessert kan få tilgang til kursopplysningene

i BAMBUS via terminal. Disse viser tid og sted for de enkelte kurs, maksimalt antall deltagere, antall påmeldte og evt. antall på venteliste. I motsetning til det trykte kursprogrammet vil BAMBUS til enhver tid være à jour med aktuelle kurs. Tilgang til kursopplysningene i BAMBUS får du på vanlig måte ved å henvende deg til systemavdelingen. Nærmere opplysninger om BAMBUS får du i Training Centeret i Oslo.

BAMBUS er også tilrettelagt for andre opplysninger som vil være relevante for personalkonsulenter, instruktører, kursansvarlige, avregnerne, o.s.v. Disse kan få den nødvendige tilgang ved å henvende seg til Training Centeret, Oslo.

I alt benyttes systemet i dag mer enn 30 steder. Innen 1.10. i år vil alle Training Centre for Automatiseringsteknik i de tysk ZN (ca. 20) ha tatt i bruk BAMBUS, og det nye selskapet Siemens Nixdorf Computer AG har nylig besluttet å bruke BAMBUS for sine kursaktiviteter.

Siemens-reklame

29. juni ble ferrosiliciumverket Bjølvfossen A/S i Ålvik, Hardanger rammet av en brann i pakkeriavdelingen, som er en vital del av produksjonslinjen. Da dette kunne medføre vesentlige forsinkelser i bedriftens leveringsprogram, med påfølgende skadesinkelser i bedriftens leveringsprogram, med påfølgende skadevirkninger for dens kunder, ble S/B forespurt om å påta seg å bygge opp igjen en del styreskap, med en knapp ukes leveringsfrist.

Til tross for dårlige og mangelfulle underlag, mente vi at vi hadde personell som kunne utføre de nødvendige arbeider.

For å holde terminen ble det nødvendig med overtid, og siden det var siste uken før fellesferien, måtte familie og ferieforberedelser lide for noens vedkommende.

Takket være flott innstilling og en helhjertet innsats fra alle involverte ble oppdraget utført til kundens tilfredsstillelse til rett termin. Det viste seg at produktet vi hadde levert var 100% feilfritt, og dette avstedkom et personlig takkebrev til S/B fra Bjølvfossens administrerende direktør, der han bl.a. gir vårt firma sin varmeste anbefaling.

HKJ, S/B

Gyldne høsttilbud

Gjelder fra 27. aug til 21. sept

AnSalg
informerer
August 1990

		<i>AnSalgpris</i>	<i>Tilbudspris</i>
Oppvaskmaskin	SN 383	kr 6.373,-	kr 5.370,-
Vaskemaskin	WM 3701	kr 5.860,-	kr 4.950,-
Vaskemaskin	WM 4101	kr 6.520,-	kr 5.990,-
Tørketrommel	WT 3401	kr 4.599,-	kr 3.680,-
Tørketrommel	WT 2610	kr 3.014,-	kr 2.480,-
Kombiskap	KG 31 V00	kr 4.305,-	kr 3.700,-
Kombiskap	KG 26 V00	kr 4.043,-	kr 3.500,-
Fryseskap	GS 36 B00	kr 5.219,-	kr 4.500,-
Fryseskap	GS 26 B00	kr 4.326,-	kr 3.700,-
Universalkomfyr m/mikro	HL 7602	kr 12.548,-	kr 9.990,-
Innbygningskomfyr m/ståltopp	HE 6604, brun EK 1205	kr 6.155,-	kr 5.490,-
Innbygningskomfyr m/keramisk topp	HE 6604, brun EK 8304, brun	kr 9.074,-	kr 6.990,-
Innbygningskomfyr m/ståltopp	HE 3302, hvit EK 1205	kr 5.345,-	kr 4.990,-
Innbygningskomfyr m/keramisk topp	HE 3302, hvit EK 8302, hvit	kr 8.264,-	kr 6.990,-
Avtrekksvifte	LU 1602, 400m3/t	kr 1.365,-	kr 1.090,-
Mikropluss	HF 6502/HF 6504	kr 5.355,-	kr 3.990,-
Mikrobølgeovn	HF 1342	kr 2.625,-	kr 1.900,-
Støvsuger	VS 9113	kr 1.649,-	kr 1.490,-
Teppebanker	VU 6302	kr 1.302,-	kr 990,-
Dampjern	TB 6211	kr 467,-	kr 350,-
Luftfukter	ML 4000	kr 704,-	kr 590,-

Begrenset antall!

Det gis ikke honnørrabatt på tilbudsprisene.

Siemensturneringen 1990:

Fin kollegial og sportslig holdning

Fin stemning da premiene ble utdelt. Fra venstre: Inger J. Hansen, Ola Hovdahl, Kjell Sollie, Håkon Sandtorv, (repr. håndball S/B) og Anita Brækken.

Siemens/Bergen sto som arrangør av årets Siemensturnering 9. juni. Etter nesten 2 års planlegging, var vi naturlig nok spente på hvordan det ville gå.

Deltakerne fra Oslo og Trondheim ankom fredag til et strålende sommervær i byen mellom de syv fjell. Oppladingen til lørdagens turnering ble dermed den beste gjennom en fin kveld på by'n. - Lørdagen opprant med det samme fine været. Konkurransene ble avviklet på Fyllingsdalen stadion, Fyllingsdalens idrettshall og Oasen bowlinghall, som alle ligger et par steinkast fra Siemens. Dette gjorde at deltakerne kunne holdes stort sett samlet, hvilket utvilsomt bidro til at den sosiale

profilen på turneringen ble fremhevet. Deltakerne vekslet på rollene som utøver og "supporter", og det skapte stor stemning – spesielt i håndballhallen.

Det fine været gjorde at det ble dekket til lunsj utendørs, og vi tok sjansen på det samme på banketten lørdag kveld. Det virket som om det satte folk i ekstra godt humør. De idrettslige aktivitetene fikk disse resultatene:

S/T vant bowling, fotball og håndball damer, mens S/B vant håndball herrer. Sammenlagt: 1. S/T, 2. S/B, 3. S/O.

Ettersom S/T hadde vunnet den gamle vandrepokalen til odel og eie, ble det i år satt opp en ny. S/T får æren av å inneha

denne første år, men denne pokalen kan ikke vinnes til odel og eie.

Det viktigste med denne typen arrangementer er likevel det kollegiale samværet, og i denne "grenen" ble vi alle vinnere!

Vi i arrangementskomiteen vil benytte anledningen til å rette en stor takk til de som hjalp til rent arrangementsteknisk, og sist – men ikke minst vil vi takke alle deltakerne for en fin kollegial og sportslig holdning! Vi håper at vi i Siemens kan arrangere slike turneringer i mange år fremover.

Thorbjørn Jenssen
Leder Siemenslaget S/B.

Volleyball-laget fra S/T overrasket

Vi var en lystig gjeng på 9, 4 damer og 5 av den andre sorten, som leide en minibus og trøstet la i vei de knapt 80 milene

til Bergen (13 timer én veg) for å møte de andre mix-lag fra hele Sør-Norge i Stemmemyrhallen i Bergen 9. og 10. juni '90.

Forventningene var ikke de aller største, men vi klarte å overraske oss selv ved å vinne alle fire kampene på lørdag, inkludert et sett som vi snudde fra 4-11 til 16-14. Artig!

På søndag tapte vi knepent 2-1 i sett for Norsk Hydro i kampen om semifinalaplass. (Norsk Hydro tapte senere finalen mot Storebrand.)

Det var altså en sliten, men lykkelig gjeng som satte seg i bussen søndag ettermiddag for å ta fatt på nye 13 timer på veien. Vi gleder oss til sesongstart i september!
ISKj., S/T

En pause i det grønne mellom kampene.

Fra venstre: Lars Berstad, Stig Stevik, Ivar Skjevik, Robert Feldt, Heidi Rø, Olav Jostein Weiseth, Britt Elin Uthus, Karin Marie A. Stevik, Anita Brækken alle fra Siemens Trondheim.

S/O-trollene rører på seg

Fornøyde O-troll med kart, kompass, postflagg - og pokal. Formann Egil Sønsterudbråten (sittende foran) ønsker seg flere aktive. Vi ser fra venstre: Harald Unander, Petter Halvorsen, Øystein Narvhus, Roy Heitmann, Steinar Fossen og Henry Johansen.

Orientering - trim med mening, hevder disse brave karene. Alle er aktive orienteringsløpere i Siemenslaget - og de løper

med suksess. De løper to store stafetter i året, og det ble en seier og en annenplass. Egil Sønsterudbråten leder denne suk-

sessfulle gjengen som er et resultat av en spørreundersøkelse som Siemenslaget gjennomførte for en tid tilbake. Her fant man ut at det var grunnlag for å blåse liv i en lenge slumrende O-gruppe. Det ble registrert ca. 24 O-interesserte i S/O, og av disse har omtrent halvparten deltatt aktivt i år.

-Et poeng er at våre hardeste konkurrenter i O-løypa også er konkurrenter i arbeidslivet også. Vi snakker da om STK og EB. Tradisjonelt har STK vært det beste av bedriftslagene, men nå får de "pes" av dobbelt-konkurrenten lenger opp på Østre Akervei.

Gode forhold

-Forholdene ligger til rette for orientering i Siemens Oslo.. Vi har Lillomarka i gangavstand fra Linderud, og vi har glimrende forhold ved Siemens-hytta i Sørkedalen. Alle bør prøve seg i O-løypa - det er trim for hjerte, hjerne og sjel. Men er du aktiv O-løper fra før, må du vente til du har tippet over 35 med å bli med i bedriftsserien. Og vi ønsker oss flere aktive løpere, sier Sønsterudbråten.

-Vi gir gjerne opplæring i bruk av kart og kompass, og siden dette er en meget mannsdominert gruppe, vil vi gjerne ha med flere jenter.

Den store styrkeprøven

Den store styrkeprøven gikk som kjent av stabelen lørdag 30. juni. Den årlige begivenheten samlet i år over 5000 startende, deriblant 11 fra Siemenslaget.

Bildetekst: Torbjørn Schei (t.v.) i montasjeavd., og Robert Feldt i SFAB, begge S/T, kom velberget i mål på drøyt halvparten av den tillatte tiden (som er 48 timer), til tross for en del mekaniske problemer underveis.

Til neste års styrkeprøve kunne vi kanskje samle troppene og lage både reklame for Siemens og et støtteapparat rundt rytterne? Vi gratulerer alle som gjennomførte årets styrkeprøve! ISkj., S/T

Siemens Trondheim:

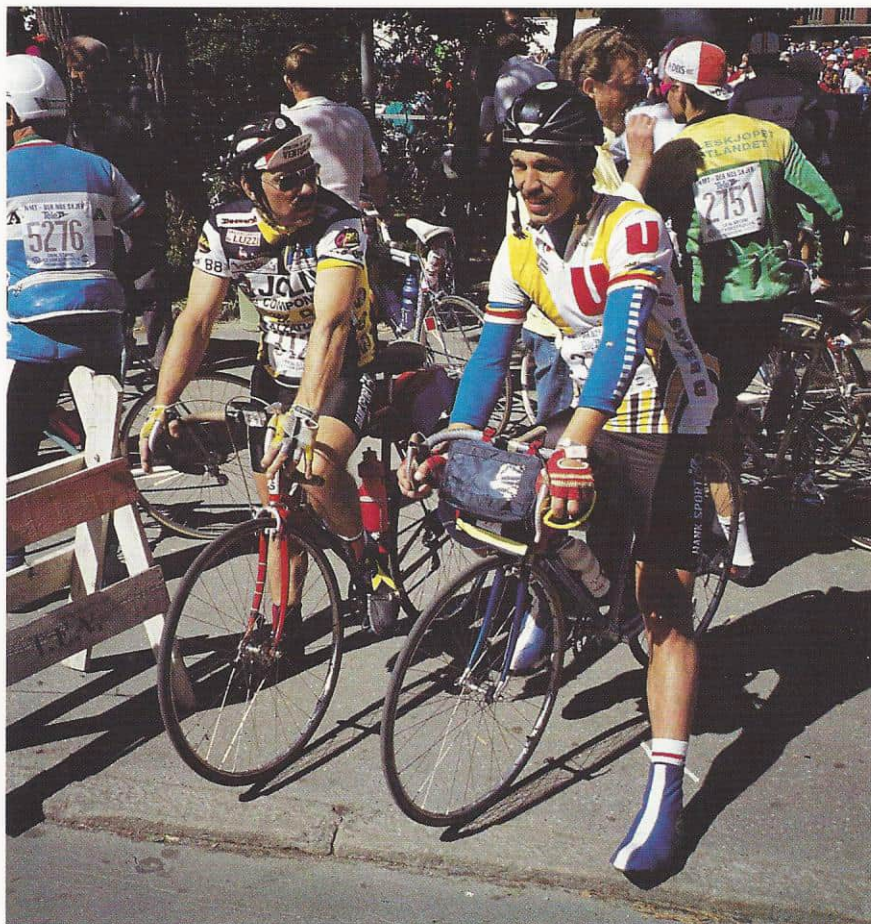
Idrettsmerkeprøver høsten '90

Vi har prøver følgende dager:
Mandag 27. aug., Tirsdag 28. aug.,
Mandag 3. sept., Tirsdag 4. sept.,
Mandag 10. sept., Tirsdag 11. sept.

Alle dager fra kl. 18.00 ved fotballbanen på vanlig sted.

Aktuelt for alle familiemedlemmer som er 17 år eller eldre.

Ta gjerne med gode venner.

Mormors pæredessert og andre godbiter

Av Asbjørg Gullord

Det bugner av frukt og bær i år, og vi ser full aktivitet overalt med innhøsting, safting og sylting.

Her i landet er vi beriket med fantastisk smakfulle bær og frukt i sesongen. Naturen har jo laget det slik at jo lengre veksttiden for planter er, jo mer smak har de. Så fordelene er mange ved å bo så langt nord.

Men å variere bruken av alt vi høster inn, kan det for mange skorte på. Her er noen ideer som kan tilberedes i våre effektive hjelpemidler.

Fransk eplekake i Mikropluss

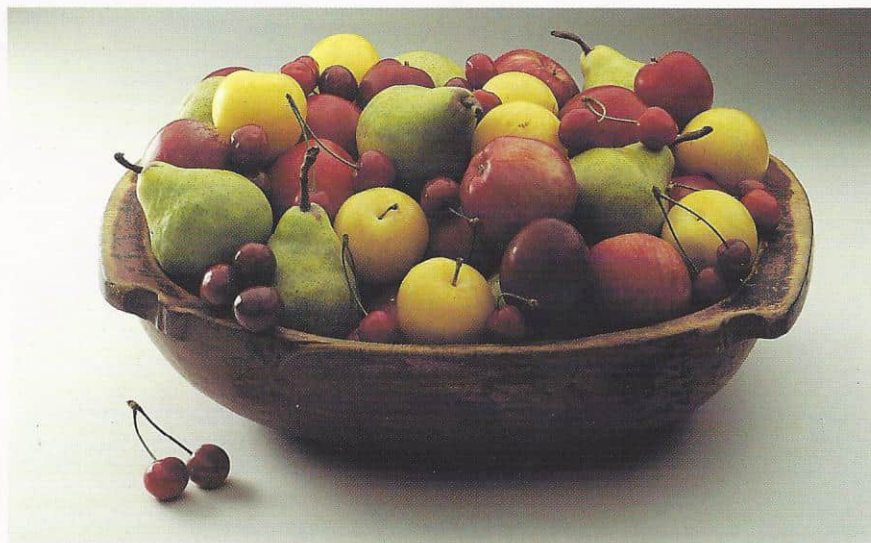
125 g (2 dl) mandler
4 epler med sylrig smak
1/2 – 1 sitron
100 g margarin
1 dl sukker
1 ss hvetemel
2 egg.
O/U-varme – 200°C (forvarmet)
MB: 360 W
Tid: 10 – 15 min.

Skold og mal mandlene. Skrell eplene og skjær dem i store båter. Legg eplene i en smurt ildfast form. Hell over presset sitronsaff.

Rør margarin og sukker hvitt. Tilsett malte mandler, mel og eggeplommer. Stiv-vispede eggehviter blandes i til slutt. Helles over eplene. Stek kaken og server den lunken med iskrem eller krem.

Kirsebærpai i Mikropluss

Bunn:
4 dl hvetemel
1/2 kryddermål salt
1 dl sukker
4 eggeplommer
125 g margarin

Fyll:
3/4 l (ca 400 g) kirsebær
1 dl sukker eller mer
1-2 ss potetmel
Pensling:
Melk eller eggehvite
O/U-varme 200°C (forvarmet)
MB: 180 W
Tid: 7-9 min.

Paideigen lages enklest i food prosessor. Sett kniven i bollen, tilsett ingrediensene, margarin deles opp. Kjør på full hastighet 20 sek. La deigen hvile i 30 min. i kjøleskap. Ta ut steinene av kirsebærene. Bruk en paiform 25 cm i diameter. Kjevl ut 2/3 av deigen. Legg i bærene. Strø sukker blandet med potetmel. Kjevl ut resten av deigen og skjær remser på 2 1/2 cm. Legg dem i rutemønster. Pensle med eggehvite.

Gammeldags tyttebærdrikk

Tyttebærdrikk er en frisk og god drikk som blandes med kaldt vann, farris eller selters. Server den iskald, gjerne med isbiter i. Den fine fargen gjør at den tar seg fint ut på bordet.

Til 1 kg tyttebær
1 l vann
10 g sitronsyre
350-400 g farin

Knus bærene manuelt (hvis du knuser bærene i food-prosessor er det vanskelig

å få klar saft). Bland dem med vann og syre og rør godt om. La dem stå i 2 døgn. Sil saften gjennom et bærklede. Rør saften med sukkeret til det er løst opp. Ta av evt. skum. Fyll saften i rene flasker. Lukk dem med gummikapsel eller vattpropp, og oppbevar dem kjølig. Denne saften er meget holdbar pga sorbinsyren i tyttebærene.

Mormors pæredessert i Mikropluss

800 g kokte pærer i sukkerlake tilsatt noen nellikspiker
3 ss smør
4 ss hvetemel
4 dl melk
2 egg
1/2 sitron
2-4 ss sukker

Legg 1/2 kg pærer i en ildfast form. Smelt smør i en kjele, tilsett mel og rør godt. Spe med melk og rør hele tiden under oppkoking.

Avkjøl sausen. Rør inn eggeplommer, sitronsaff og sitronskall i sausen. Smal til med sukker. Stivvispede eggehviter tilsettes tilslutt. Hell sausen over frukten og stek desserten. Server desserten lunken med iskrem eller krem.

Omluftsgrill – 225°C
MB: 360 W
Tid: 10-12 min.

Siemens Intern

20. årgang. Utgitt av Informasjonsavdelingen, Siemens Oslo

Siemens Intern er et internt blad for egne ansatte og pensjonister i Siemens A/S. Det utkommer 8 ganger i året.

Redaktør: Per Buer
Red. sekretær: Espen Nordhagen
Kontakt i Trondheim:
Inger Kristensen
Kontakt i Bergen:
Hans-Kristian Jensen